

**Міністерство охорони здоров'я України
Національний медичний університет імені О.О. Богомольця**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
до практичного заняття для студентів 5 курсу**

Навчальна дисципліна: Педіатрія з дитячими інфекційними хворобами
Напрямок підготовки фахівців другого (магістерського) рівня
Спеціальність: 228 «Педіатрія»
Кафедра: Дитячих інфекційних хвороб

**«Затверджено»
на засіданні кафедри
від «27» серпня 2024 року
Протокол №1**

**«Розглянуто та затверджено»
ЦМК з педіатричних дисциплін
від «29» серпня 2024 року
Протокол № 1**

Методична розробка складена
доцентом Вороновим О.О.

Тема заняття: Менінгококова інфекція

Компетенції:

- **інтегральна:** здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі охорони здоров'я за спеціальністю 228 «Педіатрія» у професійній діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень і/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог;

- **загальні:**

1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК 1).
2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності (ЗК 2).
3. Здатність застосовувати знання у практичній діяльності (ЗК 3).
4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово (ЗК 4).
5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій (ЗК 6).
6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел (ЗК 7).
7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації (ЗК 8).
8. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми (ЗК 9).
9. Здатність бути критичним і самокритичним (ЗК 10).
10. Здатність працювати в команді (ЗК 11).
11. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо (ЗК 13).

- **спеціальні (фахові, предметні):**

1. Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані (СК 1).
2. Спроможність інтерпретувати результат лабораторних та інструментальних досліджень (СК 2).
3. Спроможність діагностувати: визначати попередній, клінічний, остаточний, супутній діагноз, невідкладні стани (СК 3).
4. Спроможність планувати та проводити заходи із профілактики інфекційних захворювань у дітей (СК 4).
5. Спроможність до проектування процесу надання медичної допомоги: визначати підходи, план, види та принципи лікування інфекційних захворювань у дітей (СК 5).
6. Спроможність визначати раціональний режим праці, відпочинку, дієти у хворих при лікуванні інфекційних захворювань у дітей (СК 6).
7. Спроможність визначати тактику ведення пацієнтів із інфекційними захворюваннями у дітей (СК 7).
8. Спроможність виконувати медичні маніпуляції (СК 8).
9. Спроможність проводити лікування основних інфекційних захворювань у дітей (СК 9).
10. Спроможність до організації та проведення скринінгового обстеження при інфекційних захворюваннях (СК 12).
11. Спроможність оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я населення (індивідуальне, сімейне, популяційне) (СК 13).
12. Спроможність ведення нормативної медичної документації (СК 14).
13. Опрацювання державної, соціальної та медичної інформації (СК 15).

Мета: здатність провести клінічне обстеження пацієнта з менінгококовою інфекцією, спираючись на знання про анатомічні та фізіологічні особливості організму дитини; здатність оволодіти методами діагностики та диференційної діагностики менінгокової інфекції, інтерпретувати отримані результати; здатність призначити план лікування та профілактичні заходи у вогнищі захворювання.

Обладнання: дидактичні матеріали (наочності, алгоритми для формування професійних вмінь

та навичок); практичні завдання (типові, нетипові, непрогнозовані ситуації); тематичний пацієнт (тематичні кейси), робочий зошит.

План та організаційна структура заняття

№ пп	Назва етапу	Опис етапу	Рівні засвоєння	Час
1.	Підготовчий	Мотивація до пізнання теми, контроль вихідних знань, оцінювання самостійної роботи: • тестовий контроль • індивідуальне опитування • перевірка виконання завдань у «Робочому зошиті для самостійної роботи студентів»	Репродуктивний	(15%-20%) ±5%
2.	Основний	Розбір основних проблемних питань матеріалу, що опановується: • пояснення • ілюстрація, демонстрація • проблемне викладення матеріалу Проведення професійного тренінгу – самостійна робота студента під курацією викладача: • на фантомі • курація тематичного пацієнта • розв'язання практично-орієнтованих клінічних кейсів	Реконструктивний Творчий	(70%-90%) ±5%
3.	Заключний	Контроль набутих знань: • тестовий контроль • оцінка відповідей на практично-орієнтовані клінічні кейси Узагальнення викладача, оцінка роботи студентів, завдання додому.	Реконструктивний Творчий	(15%-20%) ±5%

Рекомендована література

Базова:

1. Інфекційні хвороби в дітей : підручник / С.О. Крамарьов та О.Б. Надрага, О.Р. Буц та ін.; за ред. проф. С.О. Крамарьова, проф. О.Б. Надраги. – 3-є вид., переробл. та доповн. – К. : ВСВ «Медицина», 2023. - 439 с. + 16 кол. вкл. **ISBN: 978-617-505-938-8.**

2. Інфекційні хвороби у дітей: підручник / Л.І. Чернишова, А.П. Волоха, А.В. Бондаренко та ін., за ред. Л.І. Чернишової. — 3-є вид., переробл. та доповн. – К. : ВСВ «Медицина», 2021. – 1072 с. + 6 с. кольор. вкл. **ISBN: 978-617-505-859-6.**

3. Pediatric infectious diseases/ Edited by Prof. S.O.Kramarev and prof. O.B. Nadraga. – fourth edition. - AUS «Medicine», 2020, 240 p. **ISBN: 978-617-505-807-7.**

4. Атлас дитячих інфекційних хвороб. Червона Книга = Red Book® Atlas of Pediatric Infectious Diseases : пер. 3-го англ. вид. : двомов. вид. / Керол Дж. Бейкер ; наук. ред. пер. проф. С.О. Крамарьов; пер. з англ. Л.В. Закордонець. – К. : ВСВ "Медицина", 2019. – 744 с. **ISBN: 978-617-505-729-2.**

Допоміжна:

1. Інфекційні хвороби: енциклопедичний довідник / за ред. Крамарьова С.О., Голубовської О.А. – К.: ТОВ «РА-ГАРМОНІЯ», 2019. – 712 с.
2. Основи педіатрії за Нельсоном: переклад 8-го анг. вид.: у 2 т. Т2/К. Дж. Маркданте, Р.М. Клігман; наук. ред. перекладу В.С. Березенко, Т.В. Починок. – К.: ВСВ "Медицина", 2020. – XIV, 426 с. ISBN — 978-617-505-780-3.
3. Інфекційні хвороби: підручник / О.А. Голубовська, М.А. Андрейчин, А.В. Шкурба та ін.; за редакцією О.А. Голубовської. – 4-е вид., переробл. та доповн. – К. : ВСВ «Медицина», 2022. - 464 с. (кольорові). ISBN: 978-617-505-909-8.
4. Feigin and Cherry's Textbook of Pediatric Infectious Diseases, 8th Edition / James Cherry & Gail J. Demmler-Harrison & Sheldon L. Kaplan & William Steinbach & Peter J Hotez. - Philadelphia: Elsevier Saunders, 2019. – 3152 p. ISBN: 978-032-337-692-1.
5. Наказ МОЗ України від 18.05.2018 № 947 "Про внесення змін до Календаря профілактичних щеплень в Україні".
6. Atlas of Pediatric Emergency Medicine, 3d Edition / Shah B.R., & Mahajan P, & Amodio J, & Lucchesi M(Eds.). - McGraw Hill, 2019. – 1136 p. ISBN: 978-1-259-86338-7.
7. Neonatal and pediatric respiratory care, 5th Edition / Brian K. Walsh. – Elsevier, 2018. – 736 p. ISBN: 978-0-323-47947-9.
8. Textbook Of Paediatric Emergency Medicine, 3rd Edition / Cameron, P. A., Browne, G., Mitra, B., Dalziel, S. R., & Craig, S. – Elsevier, 2019. – 688 p. ISBN: 978-070-207-305-2.

Інформаційні ресурси:

- 1.cdc. gov
- 2.who. org
- 3.nice. org. uk
- 4.moz. gov. ua

Питання для самопідготовки студента до практичного заняття.

А. По базовим знанням.

1. Збудник менінгококової інфекції і його властивості.
2. Шляхи передачі та місце виходу інфекції. Джерела захворювання на менінгококову інфекцію і шляхи розповсюдження
3. Який матеріал відсилається в лабораторію і для бактеріологічного та серологічного дослідження при менінгококовій інфекції?
4. Принципи бактеріологічного дослідження при менінгококовій інфекції.
5. Методи забору матеріалу для бактеріологічного дослідження при менінгококовій інфекції.
6. Принципи серологічного дослідження.
7. Строки мінімальної і максимальної інкубації.
8. Особливості морфологічних змін в оболонках мозку та тканинах, шкірі при менінгококовій інфекції.
9. Основні ланки патогенезу при менінгококовій інфекції.

Б. По темі заняття.

1. Які органи уражаються при менінгококовій інфекції ?
2. Класифікація менінгококової інфекції.
3. Клінічні симптоми (загальні і місцеві) ураження шкіри, мозкових оболонок.
4. Клінічні симптоми ураження наднирників при менінгококовій інфекції .
5. Клінічні та лабораторні дані менінгококової інфекції.
6. Клінічна картина менінгококового сепсису.
7. Клініко-лабораторні показники ураження нервової системи при менінгококовій інфекції.
8. Лабораторна діагностика паротиту.

9. Принципи лікування менінгококової інфекції.
10. Які епідеміологічні дані треба виявити при підозрі на менінгококову інфекцію, епідеміологічні особливості менінгококової інфекції в сучасних умовах.
11. Назвіть основні періоди менінгококової інфекції, їх тривалість, перебіг.
12. Етіологія і патогенез менінгококової інфекції.
13. Назвати клінічні симптоми менінгококової інфекції в залежності від періоду хвороби, особливості у дітей раннього віку.
14. Показники тяжкості при менінгококовій інфекції.
15. Які ускладнення і наслідки спостерігаються при менінгококовій інфекції?
16. Основні методи діагностики менінгококової інфекції (епідеміологічні, клінічні, гематологічні, бактеріологічні, серологічні).
17. Диференційний діагноз менінгококової інфекції в катаральному періоді і в періоді генералізації.
18. Перерахуйте основні принципи терапії менінгококової інфекції.
19. Вказати показання виписки хворих із стаціонару і умови допуску реконвалесцентів в дитячі заклади.
20. Перерахуйте протиепідемічні заходи у вогнищі.
21. Профілактика менінгококової інфекції (вакцинопрофілактика, хіміопрофілактика).

Методична розробка складена доцентом Вороновим О.О.